

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
Кафедра физиологии человека и животных**

**ХОМЕНКО**  
Мария Николаевна

**Влияние особенностей организации питания в детских дошкольных  
учреждениях санаторно-курортного типа и основного типа на здоровье  
воспитанников**

Дипломная работа

Научный руководитель:  
кандидат биологических наук,  
доцент К.М. Люзина

Допущена к защите

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2018 г.

Зав. кафедрой физиологии человека и животных  
доктор биологических наук, профессор  
\_\_\_\_\_ А.Г. Чумак

Минск, 2018

## Реферат

Данная дипломная работа оформлена на 72 страницах, содержит 5 рисунков, 11 таблиц. При написании работы использовано 50 источников литературы.

Ключевые слова: обмен веществ, нормы питания, рациональное питание, гигиена питания детей, детские дошкольные учреждения.

Дипломная работа выполнена на базе санаторно-курортных и основных детских дошкольных учреждений Солигорского района Минской области.

Целью дипломной работы было проведение анализа качества организации питания и его влияние на состояние здоровья детей в детских дошкольных учреждениях основного типа и санаторно-курортного типа.

В результате исследований питания детей дошкольного возраста было установлено несоответствие рационов нормам питания. Нарушено распределение калорийности по приемам пищи в ДДУ как основного, так и санаторно-курортного типа. Не соблюдено соотношение основных пищевых веществ (белков, жиров, углеводов) в рационах воспитанников, все показатели данных веществ превышают нормируемые требования.

Проведенный анализ состояния здоровья детей дошкольного возраста показал, что в ДДУ имеется значительное количество детей с избыточной массой тела, а некоторые с ожирением. Таких детей больше в ДДУ санаторно-курортного типа по сравнению с ДДУ основного типа. Это обусловлено выявленными фактами увеличения массы блюд в меню, повышения норм отдельных пищевых продуктов употребляемых детьми.

Изученные и проанализированные результаты лабораторных исследований пищевых продуктов, входящих в перечень блюд детских рационов, свидетельствуют о положительной динамике. За период исследований с 2015 по 2017 годы уменьшилось количество нестандартных проб образцов пищевой продукции. Результаты расчетов химического состава и калорийности потребляемых блюд также указывают на улучшение ситуации.

Полученные результаты показали, что количественные и качественные изменения питания детей могут послужить причиной нарушения их здоровья. Дисбаланс в детском рационе питания повышает риск возникновения избыточной массы тела и развития ожирения.

## Реферат

Дадзеная дыпломная работа аформлена на 72 старонках, змяшчае 5 малюнкаў, 11 табліц. Пры напісанні працы выкарыстана 50 крыніц літаратуры.

Ключавыя словы: абмен рэчываў, нормы харчавання, рацыянальнае харчаванне, гігіена харчавання дзяцей, дзіцячыя дашкольныя ўстановы.

Дыпломная работа выканана на базе санаторна-курортных і асноўных дзіцячых дашкольных устаноў Салігорскага раёна Мінскай вобласці.

Мэтай дыпломнай работы было правядзенне аналізу якасці арганізацыі харчавання і яго ўплыў на стан здароўя дзяцей у дзіцячых дашкольных установах асноўнага тыпу і санаторна-курортнага тыпу.

У выніку даследаванняў харчавання дзяцей дашкольнага ўзросту было ўстаноўлена неадпаведнасць рацыёнаў нормам харчавання. Парушана размеркаванне каларыйнасці па прыёмам ежы ў ДДУ як асноўнага, так і санаторна-курортнага тыпу. Не выканана суадносіны асноўных харчовых рэчываў (бялкоў, тлушчаў, вугляводаў) у рацыёнах выхаванцаў, усе паказчыкі дадзеных рэчываў перавышаюць нарміруемыя патрабаванні.

Праведзены аналіз стану здароўя дзяцей дашкольнага ўзросту паказаў, што ў ДДУ маецца значная колькасць дзяцей з залішняй масай цела, а некаторыя з атлусценнем. Такіх дзяцей больш у ДДУ санаторна-курортнага тыпу па параўнанні з ДДУ асноўнага тыпу. Гэта абумоўлена выяўленымі фактамі павелічэння масы страў у меню, павышэння нормаў асобных харчовых прадуктаў, ужывальных дзецямі.

Вывучаныя і прааналізаваныя вынікі лабараторных даследаванняў харчовых прадуктаў, якія ўваходзяць у пералік страў дзіцячых рацыёнаў, сведчаць аб станоўчай дынаміцы. За перыяд даследаванняў з 2015 па 2017 гады зменшылася колькасць нестандартных проб узораў харчовай прадукцыі. Вынікі разлікаў хімічнага складу і каларыйнасці спажываных страў таксама паказваюць на паляпшэнне сітуацыі.

Атрыманыя вынікі паказалі, што колькасныя і якасныя змены харчавання дзяцей могуць паслужыць прычынай парушэння іх здароўя. Дысбаланс у дзіцячым рацыёне харчавання павышае рызыку ўзнікнення залішняй масы цела і развіцця атлусцення.

## Abstract

This diploma thesis has been done on 72 pages, contains 5 drawings, 11 charts. 50 reference sources have been used to do the thesis.

Key words: metabolism, dietary norms, proper nutrition, children's food hygiene, pre-school institution.

The diploma thesis has been done on the basis of the sanatorium establishments and pre-school institutions of Soligorsk district, Minsk region.

The objective of the diploma thesis is making analysis of the quality of nutrition process and its influence on the health status of children in pre-school institutions and sanatorium establishments.

During the research into the nutrition process of pre-school children the discrepancy between the food intake and the nutrition norms has been found out. The distribution of the meals calorific value has been disturbed in both pre-school institutions and sanatorium establishments. The ratio of all essential nutrients (proteins, fats, carbohydrates) in the daily diet of pupils is not appropriate, all the key indicators if those substances are above normal.

The analysis of the children's health status has shown that in pre-school institutions there are a big number of children with excess body mass, some of them are obese. These children are more in sanatorium establishments compared to pre-school institutions. This is due to the fact that the mass of the dishes on the menu is above normal and the norms of the amount of some food products consumed by the children have been violated as well.

The laboratory tests of food products in the children's ratio has a positive dynamic. Within the period of the research from 2015 to 2017 the number of non-standard food tests has decreased. The results of the calculations of the chemical content and the calorific value of the consumed foods also show some improvement.

The obtained results of the research have shown that quantity and quality changes in the nutrition of the children can result in the health impairment. The unbalanced diet of children increases the risk of excess body mass and developing obesity.